

Aaron Vuola

5.6.2020

59/20/L/A

Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Asia: E 36/2020 vp

Metsäteollisuus ry:n asiantuntijalausunto - Komission uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma

Pyydettyä lausuntona EU komission uudesta kiertotalouden toimintasuunnitelmasta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Yleisesti uudesta toimintasuunnitelmasta:

Metsäteollisuuden päähuolena on, että komission uusi Kiertotalouden toimintasuunnitelma sivuuttaa monin kohdin uusiutuvista materiaaleista valmistettujen tuotteiden monet mahdollisuudet kiertotaloudelle eikä biopohjaisia tuotteita nosteta juuri mitenkään esille vaihtoehtona fossiilisille ja muille ympäristölle huomattavasti haitallisemmille tuotteille.

Kestävä tuotepolitiikka ja tuotteiden keskeiset arvoketjut

Uudessa toimintasuunnitelmassa biotalous näyttäytyy lähinnä tuotantoprosessien kiertotalouden kautta. Kierto-biotalouden keskeinen rooli osana ratkaisua tulisi huomioida myös raaka-aine- ja tuotepuolella, läpi leikaten kaikki toimintasuunnitelman keskeiset arvoketjut.

Suunnitelma nostaa lisäksi vahvasti esille pakollisen kierrätysmateriaalin osuuden. Metsäteollisuuden näkökulmasta pakollista kierrätysmateriaalien osuutta ei tule sisällyttää kuitupohjaisiin tuotteisiin, koska se johtaisi nykyistä tehottomampiin ja ympäristön kannalta epäedullisiin raaka-ainevirtoihin. Laadukkaalla suomalaisella ensikuidulla on korvaamattoman tärkeä rooli puukuitukierrossa EU:n sisämarkkinoilla sekä tuoteturvallisuus-, hygieni- että teknisten ominaisuuksien näkökulmasta. Tuotepolitiikassa tulee myös ottaa huomioon biopohjaisten tuotteiden substituutiovaikutus, kierto-biotalous on välttämätön osa ilmasto- ja materiaaliniukkuushaasteen ratkaisua.

Metsäteollisuus näkee myös tärkeänä, että julkisille hankinnoille ehdotetut tavoitteet, jotka edistävät kestäviä ja ympäristöä säästäviä tuotteita sekä ratkaisuja ottavat huomioon puurakentamisen yhtenä ratkaisuvaihtoehtona.

Monialaiset toimet

On tärkeää, että ilmastoneutraaliin kiertotalouteen siirtymistä nopeutetaan ohjaamalla rahoitusta kestävämpiin tuotanto- ja kulutusmalleihin. Metsäteollisuuden näkökulmasta tämä tulisi toteuttaa niin, että ilmastopolitiikassa käytetään keinoja, jotka lisäävät uusiutuvien raaka-aineiden saatavuutta sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Sen sijaan metsäteollisuus ei näe järkevänä, että kiertotalouden alla tuodaan esille metsien käyttöön liittyvää mahdollista sääntelyä liittyen esimerkiksi kasvihuonekaasujen poistumiin (esim. "carbon removals certification").

Aaron Vuola

5.6.2020

59/20/L/A

Kestävää rahoitusta koskevan sääntelyn tulisi myös olla johdonmukaista EU:n muiden politiikkatoimien kanssa ja mahdollistaa käytännössä kestävien investointien kasvu. Tämä on erityisen tärkeää kestävyysluokitusjärjestelmän kohdalla, sillä komission asettaman teknisen työryhmän ehdotus taksonomiaksi kattaa metsätalouden. Ehdotuksen kriteerit ovat ristiriidassa olemassa olevan lainsäädännön kanssa metsätalouden ilmastovaikutuksen osoittamisen ja raportoinnin osalta.

Yleisesti Suomen kannasta

Metsäteollisuus näkee erittäin positiivisena, että myös Suomen kannassa on nostettu esiin yllä kuvattuja huolia liittyen kiertotalouden uuteen toimintasuunnitelmaan. Erityisen positiivista on, että Suomi nostaa esiin kestävät biotalouden ratkaisut siirryttäessä kohti ilmastoneutraalia taloutta, tuomalla selvästi esiin uusiutuvista raaka-aineista kestävästi valmistettujen tuotteiden roolin ja niiden osuuden lisäämisen.

Suomi voisi tuoda vielä painokkaammin esille, että Euroopan ilmastovisiot ja uusiutuvien tuotteiden markkinanäkymät antavat vahvan tuen ilmastomuutosta kiihdyttävien kulutustapojen muutokselle. Euroopan komission ilmastovisio vuodelta 2018 "A Clean Planet For All" painottaa puujalosteiden roolia ilmastomuutoksen hidastamisessa ja puuraaka-aineen tarvetta moniin teollisiin tuotteisiin (esimerkiksi rakentaminen, kuitutuotteet, tekstiilit, komposiitit, biomuovit, uusiutuva energia, kemikaalit). Puusta valmistettavien tuotteiden markkinoiden arvioidaan kasvavan maailmanlaajuisesti lähes 200 miljardilla eurolla vuosina 2017-2030 (Pöyry, 2018).

Niin ikään on positiivista, että Suomi tunnistaa haasteet liittyen pakolliseen kierrätetyn raaka-aineen osuuteen tuotteissa ja haluaa varmistaa, että kierrätysmateriaalien käytön lisääminen on kokonaisuutena ympäristöllisesti kestävä, eikä johda ympäristön kannalta epäedullisiin raaka-ainevirtoihin.

Edelleen on positiivista, että Suomi nostaa puurakentamisen esille ympäristöä säästävänä ratkaisuna esimerkiksi julkisissa hankinnoissa sekä vähentämään painetta uusiutumattomien raaka-aineiden käyttöön ja lisäämään hiilen pitkäaikaista varastointia.

Tuemme lisäksi keinoja teollisuuden uudistumiseksi kohti ilmastoneutraalia, kilpailukyistä ja kiertotalouteen perustuvaa mallia toteutettavaksi työn alla olevien toimialakohtaisten ilmastotiekarttojen avulla kuten Suomi kannassaan tuo esille.

Lopuksi haluaisimme muistuttaa, että Suomen lausunnossa ei oteta kantaa kasvihuonekaasujen poistumien ("carbon removals") sertifiointia koskevaan sääntelykehys -asiaan, mikä Suomelle metsäisenä maana on erittäin tärkeä. Metsäteollisuuden näkökulma on, että kiertotalouden alla ei ole syytä tuoda esille metsien käyttöön liittyvää lisäsääntelyä.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja